

BIR BEDRIFT AS
Postboks 164 Blomsterdalen
5868 BERGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ingrid Torsnes, 5557 2320

Vedtak om endret tillatelse etter forurensningsloven for BIR Bedrift AS på Lønningshaugen i Bergen

Vi viser til søknad datert 9. august 2023 om økt årlig mengde mottak og mellomagring av matavfall.

1 Vedtak

Statsforvalteren endrer BIR Bedrift AS tillatelse til forurensende virksomhet på Lønningshaugen. Den oppdaterte tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt.

Tillatelsen gjelder fra 3. mars 2025.

Det er gitt tillatelse til å øke årlig mengde bioavfall til mottak, omlasting og mellomagring fra 3000 tonn/år til 8000 tonn/år. Det er også satt krav til utslippsgrense for lukt, måling av luktutslipp og rapportering.

Endringene i tillatelsen er gjort med hjemmel i forurensningsloven § 18 første ledd nr. 6.

BIR Bedrift AS skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling. Gebyret fastsettes til 45 600 kroner. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften § 39-4.

Se også den oppdaterte tillatelsen.

1.1 Frister

BIR Bedrift AS skal innen 1 år etter oppstart av anlegget gjennomføre luktmåling (4.2.1)

2 Kort om bakgrunnen for saken

BIR Bedrift AS har søkt om økt mottak og mellomagring av bioavfall. Bakgrunnen for søknaden er økt innsamling av matavfall, noe som gir behov mer mottaks- og mellomagringsskapasitet. Det skal bygges en omlastingsstasjon med lukttrensing. Det er laget en forenklet luktrisikovurdering.

2.1 Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket forøvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

Avfallsforskriften

Avfallsforskriften har regler for å forebygge og redusere miljøproblemer fra flere avfallstyper og avfallsanlegg som vi må ta hensyn til når vi gir tillatelse. Blant annet er deponering av avfall regulert i kapittel 9, og håndtering av farlig avfall regulert i kapittel 11.

Forurensningsforskriften kapittel 36

EUs industriutslippsdirektiv (IED) er tatt inn i norsk rett iblant annet forurensningsforskriften kapittel 36 med vedlegg. Dette innebærer at Statsforvalteren skal sørge for at bedrifter med tillatelse til forurensende virksomhet bruker beste tilgjengelige teknikker (BAT) i den aktuelle bransjen og minst oppnår tilhørende utslippsnivåer (BAT-AEL).

Nasjonalt prioriterte stoffer

Statsforvalteren har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer (se vedlegg 1 i tillatelsen) med mål om at utslipp av slike stoffer blir stanset.

3 Statsforvalterens vurdering

3.1 Begrunnelse for vedtaket

Statsforvalteren er positiv til økt materialgjenvinning av bioavfall. Vi mener at dette er i tråd med de nasjonale målene for avfallshåndtering og kan tillates på visse vilkår.

Det er lagt til rette for økt innsamling av bioavfall i Bergen og omegn. Dette medfører at mengden bioavfall BIR Bedrift AS kan ta imot på Lønningshaugen etter dagens tillatelse er for liten. BIR Bedrift AS har derfor søkt om økning i årlig mengde bioavfall fra 3000 tonn til 8000 tonn. Mottak, omlasting og mellomlagring av bioavfall kan føre til lukt, tiltrekking av fugler og skadedyr. Nærheten til flyplassen gjør at det er viktig at man unngår tiltrekking av fugler. Det er også næringsvirksomhet i nærheten som er bekymret for lukt og skadedyr. Den forenklete luktundersøkelsen konkluderer med at det forventes noe lukt av kortvarig karakter av og til på parkeringsplassen nord for omlastingshallen, mens risikoen for lukt ved boliger er liten.

Det er i tillatelsen satt krav om innendørs håndtering i lukkede væsketette containere og rensing av luft som slippes ut fra anlegget. Det er satt krav om at fulle containere skal kjøres direkte til mottak,

og ikke mellomlagres ute i påvente av transport. Dersom bioavfallet fører til fare for at luktgrensen overskrides før kontaineren er full, må det vurderes tiltak inkludert fjerning av avfallet fra anlegget. Bedriften legger opp til hyppig renhold, noe som vil redusere flygeavfall og redusere risikoen for fugler og skadedyr. Med disse vilkårene vurderer Statsforvalteren at økt mottaksmengde er forsvarlig.

Det er fastsatt grenseverdier for luktutslipp. Det er også stilt krav til måling og oppfølging av luktutslipp for å følge med på om grenseverdiene overholdes.

Aktiviteten det søkes om er i tråd med gjeldende reguleringsplan.

Vurdering etter naturmangfoldloven og vannforskriften

Området som avfallsanlegget er lokalisert er satt av til næringsvirksomhet. Vi vurderer at den nye aktiviteten og endringene i tillatelsen ikke vil føre til særlig endret påvirkning på naturmangfold, jf. naturmangfoldloven § 8 utover det som er vurdert tidligere. Vi har derfor ikke vurdert de miljørettslige prinsippene i §§ 9 til 12. Vi vurderer at kravene i tillatelsen er tilstrekkelige til at utslipp fra økt mottak av bioavfall ikke vil føre til nevneverdige endrede ulemper for miljø og at aktiviteten ikke vil være til hinder for å nå målene i vannforskriften.

Statsforvalteren har konkludert med at økt mottak av bioavfall er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2. Etter en samlet vurdering av de forurensningsmessige ulempene ved økt mottak av bioavfall sammenholdt med fordeler og ulemper økt mottak forøvrig vil medføre, gir vi tillatelse til økt mottak av bioavfall på nærmere fastsatte vilkår.

Det er i gjeldende tillatelse stilt vilkår og utredning til utslipp til luft og vann, og tilstandsrapport for mulig forurensning i grunnen. Statsforvalteren har mottatt utredningene, men har ikke behandlet disse enda. Det er derfor ikke gjort endringer i tillatelsen når det gjelder punkt 14 – utredninger.

3.2 Begrunnelse for utvalgte vilkår og krav

3.2.1 Utslipp til luft (punkt 4 og 9.2.2 i tillatelsen)

Det vil oppstå luft i omlastingshallen som gir vond lukt. Denne luften kan ikke slippes rett ut, men må renses. Statsforvalteren forutsetter at virksomheten har gjort tilstrekkelige vurderinger av renseløsninger, hyppighet på utskifting av luft og kapasitet i anlegget (ventilasjon) til at luktutslippene holdes innenfor grenseverdiene.

I vilkår 4.2.1 er det fastsett grenseverdi for luktutslipp i tråd med Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013, og vilkår 4.2.5 har krav om renselanlegg. Grenseverdien er satt i luktenheter. Det er satt krav om måling av luktutslipp etter oppstart, samt plan for videre luktundersøkelser. Det er i oppstarten at anlegget har mulighet til kontakt med leverandør av renselanlegg og løsninger og justering av eventuell feil.

Det er i vilkår 9.2.2 stilt krav som skal sikre at luft med vond lukt ikke kommer ukontrollert ut. Ventilasjonsanlegget skal ha kapasitet nok til å rense lukt mellom hver gang porten åpnes, slik at man minimerer utslipp av vond lukt ved åpning av porten, jf. vilkår 4.2.5

3.2.2 Tillatte avfallstyper (vedlegg 2 - tabell 1 og 2 i tillatelsen)

I opprinnelig søknad for dette anlegget ble det søkt om mottak av bioavfall med kode 1111 – Kjøkken- og matavfall fra stor- og småhusholdninger og 1128 - vegetabilsk avfall. I den siste

endringen av tillatelsen av 24. mai 2023 ble kodene 1126 – slam og 1127 animalske biprodukt inkludert i tabellen. Dette ble ikke søkt om eller vurdert i søknad eller tillatelse. Statsforvalteren vurderer at dette er en feil. Slam og slakteavfall m.m. har større luktpotensial enn matavfall og vegetabilsk avfall, og øker risikoen for lukt, fugleansamlinger og skadedyr.

Vi tar derfor avfallsfraksjonene 1126 og 1127 ut av tabell 1 og 2.

4 Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

4.1 Forhåndsvarsel og uttalelser

Saken er forhåndsvarslet i samsvar med forurensningsforskriften § 36-5. Frist for å gi uttalelse var 11. desember 2023.

Nedenfor følger en kort oppsummering av uttalelsene og bedriftens kommentarer til disse. Statsforvalteren har vurdert uttalelsene og kommentarene ved behandlingen av søknaden.

4.1.1 Uttalelser og BIR Bedrift AS sine kommentarer

BIR Bedrift Energi AS uttalelse av 9. november 2023

Har ingen merknader.

Lønningshaugen 15 AS uttalelse av 13. november 2023

- Lønningshaugen 15 ligger innenfor grensen for luktutslipp, og det vil påvirke vår eiendom negativt.
- Det må utdypes hva som menes med bruk av andre kapasiteter i en beredskapssituasjon som medfører stans i mottak.
- Plages med boss og rotter
- Er containere som mellomlagres ute i påvente av henting lukket eller åpne?

Avinor AS uttalelse av 6. desember 2023 og 28. januar 2025

Av hensyn til flysikkerheten vurderer Avinor all ny virksomhet/aktivitet rundt en lufthavn som kan tiltrekke seg fugl. Det vil ved en lufthavn være en viss risiko for kollisjon mellom fly og fugl som Avinor har som mål å redusere til et minimum. Matavfall kan tiltrekke ansamling av fugler. På grunn av nærhet til flyplass er det ikke ønskelig med en slik ansamling.

Avinor AS aksepterer den mottatte ROS-analysen på følgende vilkår:

- Matavfall skal håndteres innendørs
- Hallene har porter for å hindre skadedyr, lukt og andre negative konsekvenser
- Ved omlasting kjører kjøretøy inn, port lukkes, omlasting gjennomføres før kjøretøy kjører ut igjen

Bergen kommune uttalelse av 21. desember 2023

- Området er i kommunedelplanene avsatt til næringsvirksomhet, og i reguleringsplanene regulert til industri
- Tiltaket anses å være i samsvar med reguleringsformålet

- BIR Bedrift AS bør ha prosedyrer for tiltak ved avvikshendelser, som f.eks. svikt i ventilasjon, port står åpen over lengre tid, avfall med betydelig høyere luktpotensial, varmeperioder og tilstrekkelig opplæring av sommervikarar
- BIR Bedrift AS bør ha gode rutiner for å varsle naboer ved lukthendelser

BIR Bedrift AS sine kommentarer

Aktivitet i forbindelse med omlasting av matavfall kan medføre luktplager. Tiltak for å unngå dette er:

- Aktiviteten foregår i lukket mottak med porter som kun er åpen ved innkjøring av matavfall som skal lastes av og utkjøring av fulle containere. Alle containere som lastes med matavfall er lukkende, væsketette containere
- Mellomlagring av fullastede containere vil være begrenset grunnet hyppig utkjøring. Maks lagringsgrense er 7 dager
- Driftsforstyrrelser i transport håndteres ved at andre aktører håndterer transporten for oss. Andre aktører kan være andre BIR selskap eller eksterne transportører. Driftsforstyrrelser hos primært mottaksanlegg håndteres ved at vi leverer til sekundært mottaksanlegg

Aktiviteten vår kan føre til flygeavfall. Virkningsfulle tiltak som er satt inn mot dette er:

- Høyere gjerde
- Hyppig renhold
- Regelmessig ryddedugnad

Vår aktivitet med ovennevnte tiltak skal ikke medføre at naboer ikke kan bygg/utvikle sine eiendommer inn til sin eiendomsgrense.

5 Klagerett

BIR Bedrift AS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

Statsforvalteren sender kopi av dette brevet med vedlegg til berørte i saken.

Med hilsen

Sissel Storebø
seksjonsleiar

Ingrid Torsnes
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

AVINOR AS AVD BERGEN LUFTHAVN
BERGEN KOMMUNE
BIR BEDRIFT ENERGI AS
LØNNINGSHAUGEN-15 AS

Postboks 150
Postboks 7700
Lønningshaugen 6
Postboks 7303

2061 GARDERMOEN
5020 BERGEN
5258 BLOMSTERDALEN
5020 BERGEN

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for BIR Bedrift AS

Tillatelsen er gitt i samsvar av forurensningsloven, § 11 jf. §§ 16 og 29 og avfallsforskrifta § 11-6, og forurensningsforskriften § 18-9, og endret i samsvar med § 18. Tillatelsen med senere endringer er gitt på grunnlag av opplysninger under saksbehandlingen. Vilåarene framgår på side 6 til og med side 25. Dette tillatelsesdokumentet er ajourført per 3. mars 2025 og erstatter tidligere tillatelser.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte Statsforvalteren for å avklare behovet for slik endring.¹

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er tredd i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Nøkkeldata

Bedrift	BIR Bedrift AS Lønningshaugen
Postadresse for bedriften	Postboks 164, 5868 BLOMSTERDALEN
Org. nummer (bedrift)	980 277 267 (tilhører: 980 253 937)
Næringskode og bransje	38.110 – Innsamling av ikke-farlig avfall
Kategori for virksomheten ²	5.3 b)ii) og 5.5
Beliggenhet/gateadresse	Lønningshaugen 6
Kommune og fylke	Bergen kommune i Vestland fylke
Lokalisering av virksomheten	UTM sone 32, øst: 291737, nord: 6688768
Gårds- og bruksnummer	Gnr. 110 bnr. 55, 93 og 94

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer:	Anleggsnummer:	Saksnummer:
2020.0844.T	4601.0811.01 og 4601.0811.02	2019/5931

Tillatelsen første gang gitt: 11.09.2020	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd: –	Tillatelse sist endret: 03.03.2025
Sissel Storebø seksjonsleder		Ingrid Torsnes senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

¹ I dette dokumentet brukes ordet "virksomhet" om den produksjon eller aktivitet som drives og som tillatelsen gjelder. Ordet "bedrift" brukes om den juridiske enhet som er ansvarlig for å overholde plikter og begrensninger (vilkår) i virksomhetens tillatelse, den som må søke om eventuelle endringer, som leverer avfall osv. Ordbruken er søkt gjennomført så konsekvent som mulig i dokumentet.

² Jf. forskrift om begrensning av forurensning av 06.01.2004 nr. 931 (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse av endring
5	03.03.2025	4.2	Grenseverdi for lukt, krav til renseanlegg og luktmåling
		9.2.2	Nye krav til håndtering og lagring av avfall
		11.5	Rapportering av luktklager
		Vedlegg 2	Tatt ut avfallskode 1126 og 1127. Økt mengde bioavfall til 8000 tonn/år
4	24.05.2023	Hele dokumentet	Oppdatert i samsvar med ny mal for tillatelse etter forurensningsloven, inkludert oppdatert krav i samsvar med BAT-konklusjonene i BREF for avfallsanlegg. De største endringene er omtalt i eget punkt.
		3.1.1	Nytt krav om at det ikke skal være punktutslipp til vann fra innendørs avfallshåndtering. Satt utslippsgrense for oljeholdig avløpsvann.
		4	Nytt og oppdatert krav til utslipp av lukt og støv.
		7	Endrede støygrenser tilpasset virksomhetens driftsmønster
		9.2.3	Ny formulering av krav til lagring og håndtering av avfall.
		14.1 og 14.2	Nye utredningskrav til utslipp til vann og luft.
		14.3	Nytt utredningskrav om tilstandsrapport for mulig forurensning i grunnen.
		Vedlegg 1	Oppdatert liste over prioriterte miljøgifter.
		Tabell 1 og 2 i vedlegg 2	Tidligere tabell og tekst fra forrige endring av tillatelsen er erstattet med tabell 1 og 2 i vedlegg 2. Avfallstyper er inndelt etter avfallsstoffnummer.
3	15.09.2020	Framsida 1.2	Nytt gnr. og bnr. Tatt ut driftstid Endret og flyttet tabell avfallsmengder til vedlegg
2	11.01.2018	Side 1	Lagt inn opplysninger om ny ansvarlig enhet Lagt til 5.3 under kategori Fjernet risikoklasse
1	16.10.2017		Utvidet formulering av vilkår finansiell sikkerhet

Innhold

1	Tillatelsens ramme.....	6
2	Generelle vilkår.....	6
2.1	Utslippsbegrensninger	6
2.2	Plikt til å overholde grenseverdier.....	6
2.3	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	6
2.4	Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt.....	6
2.5	Plikt til forebyggende vedlikehold7	
2.6	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare	7
2.7	Internkontroll.....	7
3	Utslipp til vann.....	7
3.1	Utslippsbegrensninger	7
3.1.1	Utslipp fra punktkilder	7
3.1.2	Diffuse utslipp	8
3.1.3	Utslippsreduserende tiltak	8
3.2	Utslippspunkt for avløpsvann	8
3.3	Kjølevann.....	8
3.4	Sanitæravløpsvann	9
4	Utslipp til luft	9
4.1	Utslippsbegrensninger	9
4.1.1	Utslipp fra punktkilder	9
4.1.2	Diffuse utslipp	9
4.2	Lukt	9
4.2.1	Luktbegrensning	9
4.2.2	Luktrisikovurdering.....	9
4.2.3	Forebyggende tiltak og driftsplan.....	9
4.2.4	Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering	9
4.3	Støv	10
5	Grunnforurensning og forurensede sedimenter.....	10
6	Kjemikalier	11
7	Støy	11
8	Energi.....	12
8.1	Energiledelse	12
8.2	Utnyttelse av overskuddsenergi	12

8.3	Spesifikt energiforbruk.....	12
9	Avfall	12
9.1	Generelle krav	12
9.2	Håndtering av avfall.....	13
9.2.1	Mottak av avfall	13
9.2.2	Generelle krav til handtering.....	13
9.2.3	Finansiell sikkerhet	14
9.2.4	Kompetanse.....	15
9.2.5	Oversikt over mottatt, lagra og behandla avfall	15
10	Deponi for eget avfall	15
11	Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren	15
11.1	Kartlegging av utslipp	15
11.2	Utslippskontroll	15
11.3	Kvalitetssikring av målingene	16
11.4	Program for utslippskontroll	16
11.5	Rapportering til Statsforvalteren	17
12	Miljøovervåking	17
12.1	Overvåking av resipienter	17
12.2	Overvåking etter vannforskriften.....	17
12.3	Overvåking av grunn og grunnvann	18
13	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning.....	18
13.1	Miljørisikoanalyse.....	18
13.2	Forebyggende tiltak	18
13.3	Beredskap	18
13.3.1	Beredskapsanalyse.....	19
13.3.2	Beredskapsetablering	19
13.3.3	Beredskapsplan	19
13.3.4	Øving av beredskap.....	19
13.4	Varsling av akutt forurensning.....	19
14	Undersøkelser og utredninger	19
14.1	Utredning av utslipp til vann	19
14.2	Utredning av utslipp til luft	20
14.3	Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann	20
15	Eierskifte, omdanning mv.	20

16	Nedleggelse.....	21
17	Tilsyn	21
	Vedlegg 1 – Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.....	22
	Vedlegg 2 – Oversikt over avfallstyper, aktiviteter, mengder og lagringstider	24

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra mottak, lagring og behandling av avfall. Tillatte avfallsfraksjoner og mengder er regulert i punkt 9.2. og framgår av tabell 1 i vedlegg 2. Tillatelsen gjelder for behandling av inntil 65 000 tonn avfall per år. Mengden avfall på bedriftens område skal ikke på noe tidspunkt overstige 4 500 tonn. Grensen gjelder samlet for avfall som lagres i påvente av behandling, avfall som er under behandling og ferdig behandlet avfall. Tillatt behandling av avfallet er nærmere regulert i punkt 9.2 og framgår av tabell 2 i vedlegg 2.

Tillatelsen omfatter kverning av ordinært avfall med en kapasitet på over 75 tonn per dag, jf. forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg I, punkt 5.3 b).

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens punkt 3 til 17. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes punkt 3 til 17.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i punkt 3 til 14 uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstille prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT³-prinsippet), jfr. punkt 2.3. Der det finnes relevante BAT-konklusjoner for virksomheten, skal

³ Beste tilgjengelige teknikk

det nye utstyret være i overensstemmelse med disse, jf. forurensningsforskriftens kapittel 36 vedlegg 2.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal bedriften gi melding til Statsforvalteren om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

Hvis bedriften ønsker å endre utslippspunkter som er fastlagt i tillatelsens vilkår, må den søke om tillatelse til dette.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp, skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.6 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles iht. punkt 13.4.

2.7 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette⁴. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 13.1.

3 Utslipp til vann

3.1 Utslippsbegrensninger

3.1.1 Utslipp fra punktkilder

Virksomheten skal ikke ha punktutslipp⁵ til vann fra innendørs avfallshåndtering.

⁴ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

⁵ Punktutslipp er alle utslipp som er samlet opp.

Tabell 3.1: Grenseverdier for utslipp av komponenter med krav om målinger, jf. punkt 11.2

Kilde	Komponent	Utslippsgrenser
		Konsentrasjon (mg/l)
Alle punktutslipp	Olje	5

Fortynning for å oppnå krav til utslippsbegrensning er ikke tillatt.

Utslipp fra virksomheten vil kunne inneholde mindre mengder av annen forurensning enn olje. En mer presis, og eventuelt også strengere regulering vil bli gjennomført med grunnlag i utredning som bedriften i henhold til punkt 14 skal sende til Statsforvalteren.

3.1.2 Diffuse utslipp

Bedriften skal sørge for at håndteringen av avfall og utsorterte fraksjoner ikke fører til forurensede utslipp til vann ved diffuse utslipp. Diffuse utslipp som ikke kan samles opp fra utearealer skal avgrenses mest mulig. Diffuse utslipp skal ikke være forurenset med prioriterte stoffer, jf. vedlegg 1.

3.1.3 Utslippsreducerende tiltak

Overvann fra områder rundt anlegget og takvann skal føres utenom avfallsanlegget.

Overvann fra alle utendørs områder med krav til tett⁶ eller fast⁷ dekke skal samles opp til punktutslipp.

Oljeholdig avløpsvann skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende renseenhet slik at utslippsgrenser fastsatt i punkt 3.1.1 overholdes.

Rengjøring av dekke, gulv, containere og annet utstyr skal i størst mulig grad utføres ved bruk av tørre metoder. Vann brukt til slike formål skal i størst mulig grad resirkuleres.

3.2 Utslippspunkt for avløpsvann

Bedriften skal føre sitt avløpsvann inn på kommunalt avløpsanlegg med utslipp i Raunefjorden (0261010500-2-C) i henhold til de krav som kommunen stiller for påslippet⁸. Endring av utslippskrav eller utslippssted i tillatelsen til det kommunale avløpsanlegget, kan medføre at Statsforvalteren stiller nye krav for prosessavløpet.

3.3 Kjølevann

Virksomheten skal ikke ha utslipp av kjølevann.

⁶ Med tett dekke menes fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke for de aktuelle materialer/avfallstyper.

⁷ Asfalt.

⁸ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 15A om påslipp

3.4 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet fra bedriften.

4 Utslipp til luft

4.1 Utslippsbegrensninger

4.1.1 Utslipp fra punktkilder

Virksomheten har utslipp fra ventilasjonsanlegget i omlastingshallen, men utover det skal ikke bedriften ha utslipp til luft fra punktkilder.

4.1.2 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp fra avfallsanlegget og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe herunder lukt og støv for miljøet, skal begrenses mest mulig.

4.2 Lukt

4.2.1 Luktbegrensning

Virksomheten skal drives slik at luktulemper i omgivelsene begrenses mest mulig.

Luktimmisjonen ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner, barnehager, hotell og næringsbygg mv. skal ikke overstige $1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (konsentrasjon), angitt som maksimal månedlig 99 prosent timefraktil (frekvens og midling). Det skal gjennomføres en måling innen 1 år etter at driften er startet for å dokumentere utslippet.

4.2.2 Luktrisikovurdering

Det skal gjennomføres en luktrisikovurdering i tråd med anbefalingene i vedlegg 3 i *Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal luktrisikovurderingen oppdateres.

Det skal være en plan for gjennomføring av luktundersøkelser basert på første luktundersøkelse, klagehistorikk og erfaring med luktproblem.

4.2.3 Forebyggende tiltak og driftsplan

På bakgrunn av luktrisikovurderingen skal bedriften iverksette luktrisikoreduserende tiltak. Bedriften skal ha en driftsplan som sikrer at luktulemper ved virksomheten begrenses. Planen skal være i tråd med anbefalingene gitt i vedlegg 4 til *Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal driftsplanen oppdateres.

4.2.4 Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering

Bedriften skal ha en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan som er i tråd med *Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*.

Bedriften skal informere Statsforvalteren og naboer når det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktblastning. Det samme gjelder dersom svikt i utstyr eller lignende kan medføre økte luktplager.

Bedriften skal ha et system for registrering av innkommende luktklager som skal knyttes til sted og tid. Det skal gjøres en vurdering av klagen opp mot driftsplanen og andre relevante forhold, og eventuelle gjennomførte tiltak skal beskrives. Denne informasjonen skal gjøres tilgjengelig for naboene og rapporteres til Statsforvalteren i henhold til punkt 11.5.

4.2.5 Krav til ventilasjon og luktreanseanlegg

De delene av anlegget hvor det forventes detekterbar dårlig lukt skal være ventilert med undertrykk og kobles til luktreanseanlegg. Ventilasjonen (utskifting av luft per tidsenhet) skal være tilpasset aktiviteten ved anlegget. Kapasiteten på luktreanseanlegget skal være dimensjonert for maksimal belastning av forurenset luft.

4.3 Støv

Virksomheten skal drive slik at støv ikke fører til nevneverdig skade eller ulempe for naboer og miljø.

Virksomheten skal gjennomføre effektive tiltak for å hindre støvutslipp fra all støvende aktivitet som for eksempel kverning av trevirke, transport og lagring av avfall.

Det skal lages planer for å forebygge og hindre støv. Planene skal baseres på risikovurdering, jf. punkt 13.1.

Ved spesielle vær- eller driftsforhold som fører til økt risiko for støvflukt, skal det om nødvendig iverksettes ekstra tiltak.

5 Grunnforurensning og forurensete sedimenter

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann.

Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på virksomhetens område og forurensete sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal Statsforvalteren varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriftens kapittel 2⁹, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.

Tiltak i forurensede sedimenter må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriftens kapittel 22¹⁰.

Ved endelig nedleggelse av virksomheten, skal bedriften vurdere forurensningstilstand i grunn og grunnvann med hensyn til mulig forurensning av relevante farlige stoffer som er brukt, fremstilt eller frigitt ved virksomheten og treffe de tiltak som følger av forurensningsloven § 7 og § 20. Plan for tiltak skal sendes Statsforvalteren. Statsforvalteren kan stille ytterligere krav med hjemmel i forurensningsloven. Se også punkt 16.

6 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.7 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.¹¹

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket¹² og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

7 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtryknivå ved mest støyutsatte fasade:

⁹ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

¹⁰ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 22 om mudring og dumping i sjø og vassdrag

¹¹ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt

¹² Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30.05.2008 nr. 516

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl. 19-23) $L_{pAekv4h}$	Lørdag (kl. 07-23) $L_{pAekv16h}$	Søn- /helligdager (kl. 07-23) $L_{pAekv16h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$	Natt (kl. 23-07) L_{AFmax}
55 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	60 dB(A)

L_{pAeqT} er A-veiet gjennomsnittsnivå (dBA) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer.

L_{AFmax} , som er gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter at støygrensene trådte i kraft.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra virksomheten, inkludert intern transport på virksomhetens område samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra virksomhetens område er likevel ikke omfattet av grensene.

8 Energi

8.1 Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i virksomheten for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. vilkår 2.7 og følge prinsippene og metodene angitt i Norsk Standard for energiledelse.

8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. punkt 11.5.

9 Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.¹³

¹³ Se blant annet avfallsforskriften av 1.6.2004 nr. 930 og kapittel 18 i forurensningsforskriften av 1.6.2004 nr. 931.

For materiale som utnyttes som biprodukt, skal det foreligge skriftlig dokumentasjon som viser at kriteriene i forurensningsloven § 27 andre ledd er oppfylt.

Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig.

Avfall som oppstår i virksomheten, skal primært ombrukes i egen produksjon eller i andres produksjon. Hvis dette ikke er mulig eller medfører urimelig kostnad, skal det fortrinnsvis materialgjenvinnes. Dersom dette heller ikke er mulig uten urimelig kostnad, skal avfallet så langt mulig uten urimelig kostnad gjenvinnes på annen måte.

Farlig avfall kan ikke fortynnes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

9.2 Håndtering av avfall

9.2.1 Mottak av avfall

Virksomheter som mottar farlig avfall skal ha tilfredsstillende internkontrollsystemer, jf. punkt 2.7 Internkontroll og internkontrollforskriften. Internkontrollen skal sikre at mottatt farlig avfall er deklartert eller lovlig importert slik at den videre håndtering kan skje på en forsvarlig måte, jf. avfallsforskriften § 11-12 og § 11-13. Tilsvarende gjelder at mottak av ikke-farlig avfall er tilstrekkelig dokumentert slik at videre håndtering er forsvarlig og vil sikre mest mulig gjenvinning.

Ved mottak av avfall med usikkert/uavklart innhold skal det gjennomføres prøvetaking og analyse for å klarlegge avfallets sammensetning.

Avfall som ikke kan behandles miljømessig tilfredsstillende ved bedriftens anlegg, skal leveres til mottaksanlegg med nødvendig tillatelse.

Virksomheten skal informere alle kunder om hva for avfallstyper og fraksjoner som er tillatt levert til anlegget.

Avfallstyper som kan mottas og mengder som til enhver tid kan lagres går fram av tabell 1 i vedlegg 2.

9.2.2 Generelle krav til håndtering

All håndtering¹⁴ av avfall skal foregå slik at det ikke medfører avrenning til grunn eller overflatevann.

¹⁴ En fellesbetegnelse for mottak, gjenvinning og sluttbehandling, herunder forberedelser til og lagring i påvente av gjenvinning eller sluttbehandling. Begrepet omfatter likevel ikke lagring i påvente av levering hos virksomhet som selv har generert avfallet.

I tillegg gjelder følgende:

- a. Bioavfall skal transporteres og leveres anlegget, slik at avfall og lukt ikke slipper ut av lasten.
- b. Alt bioavfall skal mottas, omlastes og lagres innendørs i væsketett oppsamlingsutstyr med lokk. Det skal installeres en alarm som sikrer at port i mottakshall og lokk på kontaineren ikke kan være åpne samtidig. Porter i mottakshall skal lukkes før omlasting av avfall starter. Døråpninger/porter skal være lukket, unntatt ved inn/utkjøring.
- c. Fulle kontainere med bioavfall skal ikke mellomlagres ute, men kjøres til godkjent mottak direkte.
- d. All håndtering av avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. punkt 2.7 Internkontroll og punkt 13 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning.
- e. Bedriften skal ha kart hvor det fremgår hvor forskjellige typer avfall er lagret.
- f. Avfallslager skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang. Lagret farlig avfall skal ha forsvarlig tilsyn. Lagret avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret.
- g. Avfall som ved sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelse av farlige stoffer, skal lagres med nødvendig avstand.
- h. Alt avfall, uavhengig av mengde, skal håndteres og lagres innendørs og på tett dekke¹⁵ med oppsamling av eventuell avrenning. Annen måte for håndtering og lagring kan godtas dersom bedriften kan dokumentere at den valgte løsningen gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.
- i. All lagring av flytende farlig avfall skal ha et system som er egnet til å hindre overfylling.
- j. Tanker, bassenger o.l. som inneholder flytende farlig avfall skal ha overfyllingsvarsel og, der det er teknisk mulig, overfyllingsvern.
- k. Virksomheten skal gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre spredning og etablering av fremmede skadelige arter. Risikoen for spredning av fremmede skadelige arter skal inngå i miljørisikovurderingen, jf. www.artsdatabanken.no.

I tillegg gjelder kravene i følgende forskrifter:

- Avfallsforskriften kapittel 11 vedlegg 4 om minimumskrav til anlegg for mottak og mellomlagring av farlig avfall
- Forurensningsforskriften kapittel 18 om tanklagring
- Avfallsforskriften kapittel 1 om kasserte elektriske og elektroniske produkt

9.2.3 Finansiell sikkerhet

Det vises til avfallsforskriften kapittel 11, vedlegg 4 nr. 4 om krav til etablering av finansiell sikkerhet. Virksomheten skal stille økonomisk sikkerhet for kostnader med å ta hånd om alt farlig avfall ved virksomhetens anlegg ved nedleggelse, stans eller ved betalingsproblemer.

¹⁵ Med tett dekke menes fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke for de aktuelle materialer/avfallstyper.

Uten en godkjent finansiell sikkerhet kan det ikke mottas farlig avfall ved anlegget, med mindre Statsforvalteren har innvilget en midlertidig utsettelse av kravet.

Dersom det driftsansvarlige selskapet overdras, fisjonerer/fusjonerer, får nye eiere med bestemmende innflytelse, på annen måte omdannes eller overfører den forurensende virksomheten til nytt ansvarlig selskap, skal dette meddeles Statsforvalteren. Nytt driftsansvarlig selskap kan ikke drive i henhold til tillatelsen før Statsforvalteren har mottatt og godkjent ny tilfredsstillende finansiell sikkerhet fra det nye driftsansvarlige selskapet. Nytt driftsansvarlig selskap er ansvarlig etter tillatelsen frem til nytt driftsansvarlig selskap har etablert finansiell sikkerhet, og denne er godkjent av Statsforvalteren.

9.2.4 Kompetanse

Alle som håndterer farlig avfall i bedriften, skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

Bedriften skal daglig ha tilstrekkelig kompetanse på anlegget til å kunne vurdere bedriftens miljørisiko og gjennomføre forbedringstiltak for å sikre at bedriften driver i henhold til tillatelse og øvrig regelverk.

9.2.5 Oversikt over mottatt, lagra og behandla avfall

Bedriften skal ha et system for å dokumentere alle nødvendige opplysninger for opphav, mottak, lagring, behandling og viderelevering av avfall. Ved prøvetaking av avfallet skal analyserapporter inngå i systemet. Opplysninger om mengde avfall på lager til enhver tid og om behandlet mengde avfall skal dokumenteres. Opplysningene skal være lett tilgjengelig ved inspeksjon. De skal oppbevares i minst 3 år. Opplysningene inngår i egenkontrollrapporteringen, jf. punkt 11.5.

10 Deponi for eget avfall

Bedriften skal ikke ha deponi for eget avfall.

11 Utslippskontroll og rapportering til Statsforvalteren

11.1 Kartlegging av utslipp

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til luft og vann. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Bedriften skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll (punkt 11.4).

Bedriften skal også kartlegge virksomhetens bidrag til støy, jf. punkt 7.

11.2 Utslippskontroll

Bedriften skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft og vann ved å gjennomføre målinger. Målinger består av volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte:

- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i tillatelsen
- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i forskrift
- utslipp av andre komponenter som kan ha miljømessig betydning og dermed er omfattet av rapporteringsplikten

Bedriften skal vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling – prøvetaking – analyse – beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå. For alle målinger skal det være en prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver.

11.3 Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- utføre målingene etter Norsk Standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Bedriften kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Bedriften må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp
- bruke akkrediterte laboratorier/tjenester når volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes
- jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og frekvenser gir representative prøver.
- jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr

11.4 Program for utslippskontroll

Bedriften skal ha et program for utslippskontroll som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

I programmet skal bedriften redegjøre for de kartlagte utslippene (punkt 11.1 første avsnitt), gjennomføringen av utslippskontrollen (punkt 11.2) og kvalitetssikring av målingene (punkt 11.3).

Programmet for utslippskontroll skal inneholde:

- en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, samt støy, med en oversikt over alle utslippsstrømmer, volum og innhold, til luft og vann
- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling – prøvetaking – analyse – beregning) for hver strøm og komponent
- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering
- en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens)

- en beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse
- en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir

Programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert.

11.5 Rapportering til Statsforvalteren

Bedriften skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år via www.altinn.no når dette etableres for avfallsanlegg. Miljødata omfatter blant annet produksjonsmengder, avfallsmengder, energiforbruk og resultater fra utslippskontroll. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no. Inntil rapportering på www.altinn.no blir tilgjengelig skal det rapporteres på skjema sendt fra Statsforvalteren.

Bedriften skal sammen med den årlige egenkontrollrapporteringen sende avfallsregnskap som viser en oversikt over alt avfall som er mottatt, lagret, behandlet og/eller sendt videre.

Bedriften skal sammen med den årlige egenkontrollrapporteringen sende Statsforvalteren en rapport om ev. antall luktklager og antall lukthendelser ved bedriften det siste året. Det skal redegjøres for årsaken til de enkelte lukthendelsene og/eller luktklagene, og eventuelle tiltak som er gjennomført for å begrense eller stanse utslippet

12 Miljøovervåking

12.1 Overvåking av resipienter

Bedriften skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av virksomheten i henhold til et overvåkingsprogram. Dette gjelder også mulige effekter på luft, grunn, vann og sedimenter i den grad dette er aktuelt.

12.2 Overvåking etter vannforskriften

Dersom målinger av forurenset avløpsvann viser uakseptabel forurensning, skal bedriften overvåke og redegjøre for hvordan utslipp fra virksomheten påvirker tilstanden i vannforekomsten. Den skal også vise påvirkning fra virksomhetens tidligere utslipp.

Overvåkingen skal gjennomføres i tråd med bestemmelsene i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking.

Et eventuelt overvåkingsprogram skal sendes Statsforvalteren for eventuelle merknader.

Resultatene fra undersøkelsen sendes Statsforvalteren innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført.

Overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vanmiljo.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk finnes på <http://vanmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

Bedriften kan bli pålagt å gjennomføre mer omfattende gransking eller overvåking dersom Statsforvalteren finner det nødvendig for å kartlegge samlet belastning i vannforekomster, jf. forurensningsloven § 51. Bedriften kan bli pålagt å betale for en del av kostnadene ved en felles resipientgransking (enkelststående eller vedvarende program) i lag med andre bedrifter med utslipp i området.

12.3 Overvåking av grunn og grunnvann

Bedriften skal sørge for overvåking av grunn og grunnvann minst én gang hvert femte år for grunnvann og én gang hvert tiende år for grunn, jf. punkt 14.2. Statsforvalteren kan godta annen frekvens dersom bedriften, basert på tilstandsrapporten, jf. punkt 14.2 og en systematisk vurdering av forurensningsrisiko, kan dokumentere at det er forsvarlig.

Resultatene fra overvåkingen skal sendes Statsforvalteren innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført.

Overvåkingsdata skal registreres i databasen Grunnforurensning (<http://grunnforurensning.miljodirektoratet.no/>) innen 1. mars året etter at overvåkingen er gjennomført.

13 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

13.1 Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle hendelser som kan føre til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom etc. og fremtidige klimaendringer.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

13.2 Forebyggende tiltak

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal bedriften, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette de tiltak som er nødvendige for å redusere miljørisikoen til et akseptabelt nivå. Dette gjelder både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

13.3 Beredskap

Dersom de forebyggende tiltakene ikke har redusert miljørisikoen til et akseptabelt nivå, må bedriften utarbeide en beredskapsplan med utgangspunkt i miljørisikoanalysen i 13.1.

13.3.1 Beredskapsanalyse

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal bedriften utarbeide en beredskapsanalyse for restrisiko som gjenstår etter at forebyggende tiltak er iverksatt. For hver av hendelsene som utgjør restrisiko skal bedriften utarbeide og begrunne:

- a. organisering av beredskapen
- b. nødvendig beredskapsutstyr
- c. nødvendig mannskap
- d. responstid

Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til risiko for akutt forurensning.

13.3.2 Beredskapsetablering

Basert på beredskapsanalysen skal det etableres en beredskapsorganisasjon med mannskap og nødvendig utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal være dimensjonert for de potensielle hendelsene som er vurdert å utgjøre størst miljørisiko.

13.3.3 Beredskapsplan

Miljørisikoanalyse, beredskapsanalyse, forebyggende tiltak og beredskapsetablering skal dokumenteres i en beredskapsplan som er en del av bedriftens internkontrolldokumentasjon.

Beredskapsplanen skal som et minimum beskrive den etablerte beredskapens organisering, bemanning, innsatsutstyr og personlig utstyr og angi innsatsplaner for dimensjonerende scenarier.

Beredskapsplanen skal holdes oppdatert og kunne fremvises ved behov.

13.3.4 Øving av beredskap

Det skal utarbeides en plan for å øve på beredskapen, og det skal gjennomføres øvelse minst en gang pr. år. Det skal utarbeides klare mål for øvelsen, inkludert mål for responstid. Øvelsen skal dokumenteres i rapporter, med eventuelle anbefalinger om forbedringer. Hvordan eventuelle anbefalinger om forbedringer er fulgt opp, skal være dokumentert i internkontrollen.

13.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift¹⁶. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren gjennom [svf/post@statsforvalteren.no](mailto:sfv/post@statsforvalteren.no) i slike tilfeller.

14 Undersøkelser og utredninger

14.1 Utredning av utslipp til vann

Bedriften skal kartlegge/redegjøre for innhold av forurensning, inkludert prioriterte miljøgifter, i punktutslippene ved å

- kartlegge kilder til punktutslipp

¹⁶ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

- tallfeste størrelse på hvert punktutslipp
- anslå hvilke stoffer, herunder prioriterte miljøgifter, disse utslippene kan inneholde. Bedriften skal utføre nødvendige målinger for å kunne bestemme innhold av de ulike stoffene i utslippene
- foreta en miljørisikovurdering av disse utslippene

Utredningen skal sendes Statsforvalteren innen **30. september 2024**.

14.2 Utredning av utslipp til luft

Bedriften skal redegjøre for sine diffuse utslipp til luft ved å

- kartlegge kilder til utslipp
- anslå størrelsen på det diffuse utslippet per kilde
- anslå hvilke stoffer disse utslippene kan inneholde. Bedriften skal utføre nødvendige målinger for å kunne bestemme innhold av de ulike stoffene i utslippene
- gjøre en miljørisikovurdering av disse utslippene
- vurdere behov for tiltak for å redusere utslipp til luft med utgangspunkt i relevante BAT-konklusjoner, inkludert behov for kanalisering og behandling av utslippet

Utredningen skal sendes til Statsforvalteren innen **30. september 2024**.

14.3 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann

Bedriften skal vurdere behovet for å dokumentere forurensningstilstanden i grunn og grunnvann. Denne vurderingen skal gjennomføres i henhold til trinn 1-3 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016 *Tilstandsrapport for industriområder*.

Vurderingen skal sendes Statsforvalteren innen **1. juni 2024**.

Dersom Statsforvalteren med utgangspunkt i denne vurderingen finner at tilstanden i grunn og grunnvann må dokumenteres, vil bedriften bli pålagt å utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til trinn 4-7 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016.

15 Eierskifte, omdanning mv.

Hvis driftsansvarlig selskap overdras til ny eier, eller får ny eier med bestemmende innflytelse over selskapet, skal melding sendes Statsforvalteren så snart som mulig og senest en måned etter eierskiftet. Et eierskifte medfører ingen endring/bortfall i sikkerhet stilt av selskapet og/eller sikkerhet stilt av tredjepart, herunder bankgaranti. Statsforvalteren kan etter søknad fra driftsansvarlig selskap, eier eller mulig fremtidig eier godkjenne endringer/ombytte av garantier og sikkerhet stilt av eier og/eller bank så fremt det dokumenteres at dette vil gi en tilfredsstillende sikkerhet.

Dersom det driftsansvarlige selskapet skal fusjonere, fisjonere, på annen måte omdannes eller selskapet skal overføre driftsansvaret for den forurensende virksomheten til nytt ansvarlig selskap, skal dette meddeles Statsforvalteren. Nytt driftsansvarlig selskap kan ikke drive i henhold til tillatelsen før Statsforvalteren har mottatt og godkjent ny tilfredsstillende finansiell

sikkerhet fra det nye driftsansvarlige selskapet. Tidligere driftsansvarlig selskap er ansvarlig etter tillatelsen frem til slik godkjenning er gitt.

16 Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Statsforvalteren.

Statsforvalteren kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Statsforvalteren kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar. Sikkerhet/garanti som allerede er stilt iht. tillatelsen løper videre inntil Statsforvalteren etter søknad fra det driftsansvarlige selskapet eller eier godkjenner reduksjon og/eller bortfall av slik sikkerhet.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift¹⁷. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Statsforvalteren innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Bedriften skal også for nedleggingsåret rapportere miljødata og eventuelle avvik via altinn.no, jf. punkt 11.5.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Statsforvalteren i god tid før start er planlagt.

17 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for Statsforvalteren eller andre som har myndighet, føre tilsyn med virksomheten til enhver tid.

¹⁷ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

Vedlegg 1 – Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i punkt 3 til 14.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Triklosan (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylater

Nonylfenol og nonylfenoletoksylater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylater	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP

2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol
Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)	
Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Perfluorheksansyre	PFHxA
2,3,3,3-tetrafluoro-2-(heptafluoropropoksy)propionsyre	HFPO-DA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDODA, PFTrDA, PFTeDA
Tinnorganiske forbindelser	
Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenylyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	
	PAH
Ftalater	
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP
Bisfenol A	
	BPA
Siloksaner	
Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4
Organiske UV-filtre	
2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
3-benzylidene-1,7,7-trimethylbicyclo[2.2.1]heptan-2-one	3-BC

Vedlegg 2 – Oversikt over avfallstyper, aktiviteter, mengder og lagringstider

Tabell 1: Avfallstyper som kan mottas og mengder som til enhver tid kan lagres:

Avfallsstoffnummer	Avfallstype	Mengde (tonn) som til enhver tid kan lagres	Maksimal lagringstid	
7000	Farlig avfall (stykk gods, bulk og tanklagring)	200 tonn	12 måneder	
1500-1599	EE-avfall	100 tonn	12 måneder	
9911 og 9912	Blandet/ikke-sortert ordinært avfall fra næring og husholdninger	1965 tonn	7 dager	
	Restavfall etter sortering		1 måned	
1200, 1300, 1615-1618 1699 1700, 1800, 1900 2200, 2300	Sortert ordinært avfall fra næring og husholdninger		12 måneder	
1601, 1603, 1604	Masser og uorganisk materiale			
1619	Asfalt			
1611-1614	Betong, tegl og takstein			
1400	Metall			
1131	Park- og hageavfall			
1141, 1142, 1143 og 1149	Trevirke Kvernet trevirke			2200 tonn
1111 og 1128	Bioavfall		35 tonn	7 dager

Tabell 2: Tillatte avfallstyper, avfallsmengder og behandlingsmåter:

Avfallsstoffnummer	Avfallstype	Behandlingsmåter	Årlig mengde (enhet/år)
7000	Farlig avfall (stykkgoods, bulk og tanklagring)	Lagring og sortering	57000 tonn
1500-1599	EE-avfall		
9911 og 9912	Blandet/ikke-sortert ordinært avfall fra næring og husholdninger	Sortering, kverning og lagring	
1200, 1300, 1615-1618 1699 1700, 1800, 1900 2200, 2300	Sortert ordinært avfall fra næring og husholdninger	Sortering, komprimering, omlasting, emballering og lagring	
1601, 1603, 1604	Masser og uorganisk materiale		
1619	Asfalt		
1611-1614	Betong, tegl og takstein		
1400	Metall		
1131	Park- og hageavfall		
1141, 1142, 1143 og 1149	Trevirke	Kverning og lagring	
1111 og 1128	Bioavfall	Omlasting og lagring	8000 tonn